

Mamlakatimizda ta'lim-tarbiya ishlari, majlislar, ish qog'ozlari qachondan boshlab, asosan, o'zbek tilida yuritiladigan bo'ldi?

- A) 1989- yil 21- oktabr
- B) 1995- yil 24- avgust
- C) 1991- yil 1- sentabr
- D) 1993- yil 2- sentabr

Noto'g'ri yozilgan so'zlar qatorini toping.

- A) biyalogiya, kulgu, tiatr
- B) soviq, uyqu, shovullamoq
- C) kulgi, quvur, uchun
- D) butun, shovillamoq, supirmoq

Mamlakatimizda ta'lim-tarbiya ishlari, majlislar, ish qog'ozlari qachondan boshlab, asosan, o'zbek tilida yuritiladigan bo'ldi?

- A) 1989- yil 21- oktabr
- B) 1995- yil 24- avgust
- C) 1991- yil 1- sentabr
- D) 1993- yil 2- sentabr

Noto'g'ri yozilgan so'zlar qatorini toping.

- A) biyalogiya, kulgu, tiatr
- B) soviq, uyqu, shovullamoq
- C) kulgi, quvur, uchun
- D) butun, shovillamoq, supirmoq

To'g'ri yozilgan so'zlar qatorini toping.

- A) xushyor, saxiy, mahsulot
- B) harakat, mahsulot, xulosa
- C) xozirjavob, hurmatli, sahiy
- D) xushyor, saxna, hukm

Qaysi qatorda so'z qo'llash bilan bog'liq xato mavjud?

- A) Oynaga darz ketdi.
- B) Urush, noming o'chsin jahonda...
- C) Chap yoni bilan turmoq.
- D) Besh asirkim nazmiy saroyni, Titratadi zanjirband bir she'r.

Qaysi qatordagi gap tarkibida uchta qo'shma so'z mavjud?

- A) Ochildimi boychechak, Endi har yon gul demak.
- B) Bu shaharning oti Ko'kterak ekan.
- C) Mehmondo'st, mehnatsevar, sofdir yoshlar kelajak poydevoridir.
- D) Maqsadimiz chuqur bilimli, yuksak ma'naviyatli, hozirjavob yoshlarni tarbiyalashdan iborat.

1) kuch; 2) farosat; 3) tomosha; 4) fahm; 5) so'z; 6) qudrat; 7) gap; 8) to'y Qaysi qatorda yuqoridagi so'zlar juftliklarga to'g'ri ajratilgan?

- A) 1-4; 2-7; 8-3; 5-6
- B) 1-2; 3-8; 5-7; 4-6
- C) 1-6; 4-2; 8-3; 7-5
- D) 1-6; 4-2; 8-3; 7-5

Qaysi qatorda vergul (tinish belgisi) bilan ma'nosi farqlanmaydigan gap berilgan?

- A) Bu gaping yomon bo'lmaydi.
- B) Siz yangi ertakni eshitdingiz.
- C) Ona aziz farzandiga yelni ham ravo ko'rmaydi.
- D) Gullar chiroyli stolni bezab turibdi.

Gapning oxiriga qo'yiladigan tinish belgilari qaysi qatorda keltirilgan?

- A) vergul, ikki nuqta, ko'p nuqta
- B) so'roq, undov, nuqtali vergul
- C) tire, qo'shtirnoq, qavs
- D) so'roq, undov, nuqta

Qaysi qatorda imloviy xato bilan yozilgan jumla berilgan?

- A) O'zing o'yinda bo'lsang ham, o'ying uyingda bo'lsin.
- B) Tilga ixtiyorsiz – elga e'tiborsiz.
- C) G'urbatda g'arib shodmon bo'lmas emish...
- D) Rejasiz ish – ¬qolipsiz g'isht.

Qaysi qatordagi gap his-hayajon ohangi bilan o'qilishi lozim?

- A) Oh, naqadar go'zal ona tabiat!
- B) O'lkamizga Navro'zi olam kirib keldi.
- C) Do'st achitib gapirar, dushman – kuldirib.
- D) Yoshim bir yerga borib qolganida boshimga shunday musibatlar tushishi kimning xayoliga kelibdi...

Inkor (bo'lishsizlik) ma'nosi ifodalangan gapni ko'rsating.

- A) Do'stlik barcha boylikdan ustun.
- B) Izlaganga tole – yor.
- C) Ko'z qo'rroq, qo'l botir.
- D) Ko'pdan quyon qochib qutulmas.

Qaysi gapda tinish belgisi bilan bog'liq xato mavjud?

- A) Yurtim, senga she'r bitdim bu kun...
- B) Otaonalar majlisiga bormadingizmi?
- C) Men sizni ranjitmayman; lekin tinchitmayman.
- D) Tana emas, tavba qilib gapirish lozim.

Qaysi qatorda tutuq belgili so'z mavjud?

- A) Ular yong'oq tagidan ketishi bilan ayiqchalar daraxtga tirmashib chiqishdi.
- B) E'lon – rasmiy uslubda yoziladigan ish qog'ozi.
- C) Bahor kelishi bilan qaldirg'ochlar uya qura boshladilar.
- D) Saqlay desang o'zingni, yomondan yum ko'zingni.

Fikrning tartibini anglatuvchi modal so'zni toping.

- A) avvalo
- B) xullas
- C) darhaqiqat
- D) demak

Qaysi qatordagi so'zlar tushum kelishigi(-ni)dagi so'z bilan birga qo'llanishi mumkin?

- A) bordi, o‘qidi
- B) ko‘chirdi, jo‘nadi
- C) tushundi, ko‘rdi
- D) o‘rgandi, chiqdi

Qaysi qatordagi so‘zlarga jo‘nalish kelishigi qo‘sishimchasi -ga emas, -qa shaklida qo‘shiladi?

- A) tuproq, qishloq, huquq
- B) terak, ertak, idrok
- C) quduq, tuproq, ertak
- D) to‘garak, tirnoq, farq

Qaysi gapda kuchli tasdiq mazmuni ifodalangan?

- A) Ayolning cho‘zinchoqroq yuzida hadik paydo bo‘ldi.
- B) Biz kirgan xona dadam ishlaydigan hujradan ham tor va qorong‘iroq ekan.
- C) Usti yaltiroq, ichi qaltiroq.
- D) Men o‘z maqsadimga erishmay qo‘ymayman.

Chiziqcha bilan yoziladigan yuklamalar qatorini toping.

- A) -chi, -u(-yu), -a(-ya)
- B) -mi, -oq(-yoq), -gina
- C) -a(-ya), -u(-yu), -oq(-yoq)
- D) ham, hatto, hattoki

Qaysi qatordagi fe’l imloviy jihatdan noto‘g‘ri yozilgan?

- A) sotib olmoq
- B) borib kelmoq
- C) yozib-tashlamoq
- D) olib chiqmoq

Tarkibida harflar birikmasi qatnashmagan so‘zni belgilang.

- A) bodring
- B) foydali
- C) sharoit
- D) chang-to‘zon

Tarkibida harflar birikmasi qatnashgan so‘zni belgilang.

- A) imkon
- B) ko‘ngil
- C) buyuk
- D) afsungar

Qaysi qatorda bo‘g‘iz undoshi xato qo‘llangan?

- A) hasad, halol
- B) mehnatkash, mehr
- C) hokkey, honim
- D) hovuz, harajat

Qaysi qatordagi so‘zlarda ng harf birikmasi ikkita tovush(n va g)ni ifodalashga xizmat qilgan?

- A) anglamoq, tang, singil
- B) kongress, shtanga, ingliz

- C) ingramoq, kenglik, ong
D) so‘nggi, yengil, ko‘ngil

Tutuq belgisi bilan yoziladigan so‘zlar tilimizga qaysi tildan o‘zlashgan?

- A) arab
B) rus
C) fors
D) tojik

54. Qaysi qatordagi so‘zlarda o‘tovushi cho‘ziqroq talaffuz qilinadi, ammo tutuq belgisi yozilmaydi?

- A) jo‘ra, o‘rmon, o‘zbek
B) mo‘tabar, mo‘tadil, mo‘jiza
C) ro‘mol, o‘lka, ro‘za
D) ko‘l, cho‘l, o‘rmak

So‘z qo‘llash bilan bog‘liq (uslubiy) xato mavjud gapni toping.

- A) Mashina dovon tepasiga ko‘tarilar ekan, derazadan salqin shamol urildi.
B) Mirzakarimboyni Toshkentning to‘rt dahasi biladi.
C) Ot afzalin shayladi, o‘q-anjomin boyladı.
D) O‘zbek xalqi ichidan o‘nlab daholar yetishib chiqqan.

Ahd qilmoq, kirishmoq ma’nolarida qo‘llanuvchi iborani toping.

- A) yetti o‘lchab, bir kesmoq
B) belni bog‘lamoq
C) oyog‘ini qo‘liga olib kelmoq
D) tilining uchida turmoq

Qaysi qatorda tasviriy ifoda noto‘g‘ri qo‘llangan?

- A) o‘rmon podshosi – sher
B) mo‘yqalam sohibi – rassom
C) dehqonning qanoti – bayroq
D) salomatlik posbonlari – shifokorlar

Matematika faniga xos bo‘lmagan atamani tanlang.

- A) manfiy
B) ildiz
C) tenglama
D) ra’noguldoshlar

Qaysi qatordagi so‘zda qo‘srimcha qo‘llash bilan bog‘liq (uslubiy) xato mavjud?

- A) Yer ochganni baxti ochilar.
B) O‘zbek san‘atining dovrug‘i butun dunyoga yoyilmoqda.
C) Yalqovlik muhtojlik eshidigidir.
D) Bilimga eltuvchi yagona yo‘l, bu – faoliyatdir.

Qaysi qatordagi fe’llar to‘g‘ri yozilgan?

- A) yuzlanmoq, jelmaymoq
B) quvontrmoq, joylashtrmoq
C) kiyinmoq, so‘ramoq
D) almashmoq, jiringlamoq

Imloviy xato kuzatiladigan qatorni belgilang.

- A) Shundan so‘ng to‘maris qo‘shin to‘plab jangga otlandi.
- B) Gapirganda ovozi xuddi ichidan chiqqanday guldirab, jaranglab eshitiladi.
- C) Bularning ichida bitta kattasi bor ekan, bizga yaqinlashmadni.
- D) Xotiralar odamning yuragini tozalaydi.

Xato yozilgan so‘zlar qatorini aniqlang.

- A) Uchqo‘rg‘on, qo‘larra, Qorqiz
- B) Kaspiy bo‘yi, qor bo‘ron, Besh ariq
- C) Oqqo‘rg‘on, Zirabuloq, beshiktebratar
- D) Cho‘ponota, Qo‘rg‘ontepa, Ellikqala

Noto‘g‘ri keltirilgan fikrni aniqlang.

- A) Bir turdag'i shaxs, narsa, o‘rin-joy, faoliyat-jarayon nomlarini bildiruvchi otlar turdosh otlar deyiladi.
- B) Suv havzalari va inshootlari nomlari tarkibidagi birinchi so‘z bosh harf bilan yoziladi.
- C) Tarixiy sana va bayramlarning nomlari tarkibidagi birinchi so‘z bosh harf bilan yoziladi.
- D) Xalqaro tashkilotlar va oliy davlat tashkilotlari nomidagi birinchi so‘zgina bosh harf bilan yoziladi.

-lar qo‘shimchasi kuchaytirish ma’nosini anglatgan gapni aniqlang.

- A) Dadam: – Xo‘sish, qalay, bu yerlar yoqdimi? Qushlar, baliqlar bizniki, – dedilar.
- B) Bahor keldi. Ariqlarda suvlar to‘lib, sharqirab oqa boshladni.
- C) Ko‘zlarim hali harf tanimas edi, Qalam ushlolmasdi hali qo‘llarim.
- D) Kapalak izidan quvib tinmas edim, Yulduzlarni sanar edim tunlari.

Bo‘lishsizlik (hech kim, hech nima) olmoshlari ishtirok etgan gaplar qanday mazmunda bo‘ladi?

- A) tasdiq
- B) inkor
- C) buyruq
- D) so‘roq

Qaysi olmosh o‘rnida kamina, faqir, qulingiz kabi so‘zları qo‘llaniladi?

- A) biz
- B) men
- C) hamma
- D) siz

Qaysi qatordagi so‘zlar fikr mavzusi ma’nosini ifodalaydi?

- A) haqida, to‘g‘risida
- B) deya, deb
- C) kabi, singari
- D) sababli, tufayli

Kishilik jamiyatidagi fikr almashish, aloqa-aratashuvning eng asosiy vositasini aniqlang?

- A) so‘z
- B) til
- C) yozuv
- D) nutq

Qaysi qatordagi fikr to‘g‘ri?

- A) Bitta so‘zdan gap hosil bo‘lmaydi.
- B) Ota-onas, bola-chaqa kabi so‘zlar har doim tire bilan yoziladi.
- C) Buyruq gaplarning oxiriga undov belgisi qo‘yiladi.
- D) Bitta so‘zdan gap hosil bo‘ladi.

Qaysi qatordagi so‘zning so‘z birikmasi bilan ifodalangan ma’nosini noto‘g‘ri berilgan?

- A) ayg‘ir – uch-to‘rt yosh orasidagi erkak ot
- B) nor – erkak tuya
- C) olqor – yovvoyi tog‘ bug‘usi
- D) g‘o‘nan – ikki yashar ot

Qaysi qatorda turg‘un bog‘lanma(ibora)lar berilgan?

- A) qalam ahli, oq oltin
- B) po‘stagini qoqmoq, yoqasini ushlamoq
- C) Shimoliy Amerika, temir-tersak
- D) tarjimayi hol, Buxoroyi sharif

“Yuvosh” ma’nosini beradigan iborani aniqlang.

- A) ko‘zini yog‘ bosgan
- B) qo‘y og‘zidan cho‘p olmagan
- C) igna teshigidan o‘ta oladigan
- D) yulduzni benarvon uradigan

Berilgan gaplarning qaysi birida turg‘un bog‘lanma (ibora) ishtirok etgan?

- A) Yigit oqimga qarshi suzib, ariqning boshiga yetdi.
- B) Shifokor dorini bolaning qulog‘iga quydi.
- C) Semiz qo‘y go‘shti o‘z yog‘ida qovurildi.
- D) Yakka qolgan Hasanboy vijdon azobida o‘z yog‘ida qovurildi.

“Bezovtalandi” so‘ziga mos keluvchi ibora qo‘llangan gapni aniqlang.

- A) Shu payt ko‘cha darvoza taraqlab ochildi, tarvuzi qo‘ltig‘idan tushib Alijon kirib keldi.
- B) Mana shu tirranchalarni deb boyaga rosa po‘stagimni qoqishdi.
- C) Mehmon joyiga o‘tirdi-yu, ammo ko‘ngli joyiga tushmadi.
- D) Kim u? Joyimda qoqqan qoziqdek qotib qoldim.

So‘roq gap qaysi qatorda berilgan?

- A) Bilimli o‘zar, bilimsiz to‘zar.
- B) Odam borki, odamlarning naqshidir.
- C) Shahnoza shu kitobni hayajon bilan o‘qidimi?
- D) Shu payt eshik ochilib, o‘g‘lim kirib kelsa...

Gapda so‘zlar tartibi o‘zgargan, ya’ni inversiyaga uchragan qatorni belgilang.

- A) Qimirlagan qir oshar.
- B) Ahillik bor yerda temir ham suvga cho‘kmaydi.
- C) Mardlar qo‘riqlaydi Vatanni!
- D) Hamid ota halol va mehnatsevar kishi ekan.

Gapda so‘zlar tartibi o‘zgarmagan, ya’ni inversiyaga uchramagan qatorni belgilang.

- A) Ko‘ngli tilagan murodiga yetsa kishi...
- B) Temir ham suvga cho‘kmas ahillik bor yerdarda.

- C) Mardlar qo‘riqlaydi Vatanni!
D) Hamid ota halol va mehnatsevar kishi ekan.

Tire to‘g‘ri qo‘llangan gapni aniqlang.
A) Sharifa – ham to‘quvchi.
B) Ko‘ylakning rangi – sariq.
C) Maqsadim – o‘qimoq edi.
D) Har narsaga qiziqish – biz uchun eski odat.

Qaysi qatordagi so‘zda imloviy xatoga yo‘l qo‘yilgan?
A) Rahmat. Tuzukman.
B) Bo‘pti, ma‘qul.
C) Hamon yodimdadir: gul chog‘i erdi.
D) Albatta: Shuhrat keladi.

Maslahat mazmunidagi buyruq gap berilgan qatorni belgilang.
A) Nasihatimni, otangning so‘zini, esingda tut.
B) Qobil bobo, yalangbosh, yalangoyoq, teshik yonida dag‘-dag‘ titraydi.
C) O‘g‘lim, qo‘zichog‘im, orom olib uxlasa, – dedi ona.
D) Biz, o‘quvchi yoshlar, Vatan ravnaqi uchun xizmat qilaylik.